

Odabir posvojitelja u odnosu na dobrobit djeteta

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Sadržaj i svrha posvojenja

- *Obiteljski zakon* («Narodne novine«, br. 103/2015)
- *posvojenje* = poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta (posvojitelji stječu *pravo na roditeljsku skrb* = odgovornosti, dužnosti i prava roditelja, u svrhu zaštite i promicanja djetetovih osobnih i imovinskih prava te dobrobiti)
- posvojenje se može zasnovati samo ako je u skladu s dobrobiti djeteta

Pretpostavke za posvojenje

- **dijete** - do 18 g., bez odgovarajuće roditeljske skrbi (roditelji: umrli, nestali, nepoznati (nakon isteka 3 mj. od rođenja ili napuštanja), lišeni prava na roditeljsku skrb ili dali pristanak na posvojenje)
- **posvojitelj** – najmanje 21 g. (iznimno i mlađa, ako postoje osobito opravdani razlozi), od posvojenika stariji najmanje 18 g.; hrvatski državljanin (iznimno i strani, ako je to u najboljem interesu djeteta – uz prethodno odobrenje MSPM); nije lišen prava na roditeljsku skrb; nije lišen poslovne sposobnosti; dosadašnje ponašanje i osobine ne upućuju na to da nije poželjno povjeriti mu roditeljsku skrb o djetetu

Tko može posvojiti i zabrane

- mogu posvojiti: bračni i izvanbračni drugovi zajednički / jedan bračni ili izvanbračni drug ako je drugi bračni ili izvanbračni drug roditelj ili posvojitelj djeteta / jedan bračni, odnosno izvanbračni drug uz pristanak drugog bračnog, odnosno izvanbračnog druga / osoba koja nije u braku ili izvanbračnoj zajednici
- zabrane: krvni srodnik u ravnoj lozi, brat, odnosno sestra / skrbnik svojeg štićenika / dijete maloljetnih roditelja (iznimno – može, uz pristanak maloljetnih roditelja, nakon 1 g. od rođenja djeteta ako nema izgleda da će se ono podizati u obitelji roditelja ili bake i djeda, odnosno drugih bližih srodnika)

Pristanak za posvojenje

1. djetetovih roditelja

- nije obvezan ako je roditelj umro, nestao, nepoznat ili lišen prava na RS
- maloljetni roditelj ili roditelj LPS mora biti u stanju razumjeti značenje pristanka (ako roditelj LPS nije u stanju razumjeti značenje pristanka - može ga nadomjestiti odluka suda)
- na prijedlog CSS **sud** će rješenjem nadomjestiti njihov pristanak (3 situacije)
- roditelj može dati pristanak da njegovo dijete posvoji njemu poznati posvojitelj ako dijete posvaja bračni ili izvanbračni drug roditelja djeteta
- *opoziv* - u roku od 30 dana od potpisivanja zapisnika o pristanku
- gubi pravo na ostvarivanje RS

Pristanak za posvojenje

2. **djeteta** - starijeg od 12 g.

- *opoziv* - do pravomoćnosti rješenja o posvojenju
- dijete mlađe od 12 g. ima pravo izraziti svoje mišljenje (i želje) o posvojenju

3. **djetetova skrbnika** - roditelj umro, nestao, nepoznat ili lišen prava na RS

- *neopoziv*
- ako je skrbnik zaposlenik CSS – pristanak nadomješta sudsko rješenje

4. **bračnog, odnosno izvanbračnog druga** - kad dijete posvaja jedan bračni, odnosno izvanbračni drug

- *neopoziv*

Postupak zasnivanja posvojenja

- tajan; pokreće ga i vodi po službenoj dužnosti CSS nadležan prema prebivalištu ili boravištu djeteta
- po potrebi će se saslušati bliski djetetovi srodnici o okolnostima koje su važne za posvojenje
- CSS će dati mogućnost roditelju koji je lišen prava na RS da izrazi *mišljenje o mogućnosti da dijete bude posvojeno* (nije obvezujuće, uzima se u obzir prilikom donošenja stručne procjene o tome je li posvojenje u konkretnom slučaju najbolji oblik trajnog zbrinjavanja djeteta)

Izbor najprikladnijeg posvojitelja

- procjenjuju se *osobine posvojitelja* u odnosu na dobrobit djeteta
- vodi se računa o tome da braću i sestre posvajaju isti posvojitelji
- među potencijalnim posvojiteljima koji su upisani u **Registar potencijalnih posvojitelja** CSS izabire onoga koji je **najprikladniji za određeno dijete**, uzimajući u obzir:
  1. **osobine i potrebe djeteta** opisane u izvješću o djetetu i
  2. stručno mišljenje centra za socijalnu skrb o **podobnosti i prikladnosti potencijalnih posvojitelja** (ako je od izrade mišljenja do pokretanja postupka proteklo više od 1 g. – preispitivanje okolnosti)

Pravni temelj vođenja registra

- *Pravilnik o elementima koji se odnose na podobnost i prikladnost za posvojenje, sadržaju stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje, metodama utvrđivanja podobnosti i prikladnosti, sadržaju izvješća o djetetu, vođenju registra o potencijalnim posvojiteljima te načinu vođenju registra o posvojenjima* («Narodne novine», br. 106/2014)
- **prikladnost** - elementi koji se odnose na pravne pretpostavke na strani potencijalnih posvojitelja
- **podobnost** - fizičke, psihičke i socijalne pretpostavke
- stručno mišljenje o podobnosti i prikladnosti

Stručno mišljenje o podobnosti i prikladnosti

- u pisanom obliku, propisan sadržaj
- podatke o identitetu potencijalnih posvojitelja
- podatke o podobnosti i prikladnosti za posvojenje,
- podatke o životnim okolnostima na strani potencijalnih posvojitelja
- podatke o obiteljskoj povijesti
- podatke o zdravstvenom statusu
- podatke o socijalnom okruženju,
- podatke o stambenom i materijalnom statusu
- razloge (motivaciju) za posvojenje,
- podatke o sposobnosti za zasnivanje međudržavnog posvojenja,
- kompetencije potencijalnih posvojitelja za roditeljstvo, prijedlog i zaključak, naznaku nadležnog centra za socijalnu skrb, datum, te potpis i pečat

Upis u registar posvojitelja

- Centar za socijalnu skrb prebivališta/boravišta potencijalnih posvojitelja dužan je u roku 8 dana od dana dostave pozitivnog stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje potencijalnih posvojitelja, upisati iste u registar potencijalnih posvojitelja
- podaci se čuvaju trajno
- Registar potencijalnih posvojitelja i Registar posvojenja imaju status službene tajne i podliježu zaštiti sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka i zaštiti tajnosti podataka

Registar potencijalnih posvojitelja

- u registru potencijalnih posvojitelja je trenutno 1128 posvojitelja, od toga 767 nema svoje biološke niti posvojene djece.
- potencijalni posvojitelji mogu i nakon upisa u registar odustati od namjere posvojenja, u pisanom obliku - odustanak od namjere posvojenja.
- ako odustanu od namjere posvojenja djeteta nakon što budu izabrani kao najprikladniji posvojitelji u odnosu na osobine i potrebe djeteta, centar za socijalnu skrb nadležan za posvojitelje koji će odustanak odmah zabilježiti u registru te preispitati stručno mišljenje o podobnosti i prikladnosti za posvojenje u roku od tri mjeseca od dana odustanka te isto evidentirati u registru

Upis novog posvojitelja

https://prod.socskrb.hr/DefaultUI.aspx SocSkrb, v2.8.4.2

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH Prijavljen: TANJA ŽAJA
MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH Odjava
Služba za podršku centrima za socijalnu skrb

Izbornik

- Rad s korisnicima
- Prava, usluge i mjere
- Analitika
- Radnici u sustavu socijalne skrbi
- Prihvatni centri za smještaj
- Maloletne osobe s PUP-om
- Udomiteljstvo
- Registar posvojitelja**
  - Registar posvojitelja
  - Analitika djece s pretpostavkama za posvojenje
  - Registar zasnovanih posvojenja
- Organizirano stanovanje
- Očevidnici osoba pod skrbištvom
- Privremeno uzdržavanje
- Voditelj mjera
- Lista čekanja na smještaj
- Registar obitelji u procesu mirenja
- Uredsko poslovanje
- Šfarnici
- Konfiguracija pristupa aplikaciji
- Konfiguriranje postupaka
- Izveštaji
- Dokumentacija
- O aplikaciji

▼ Osnovni podaci o posvojitelju:

Datum zaprimanja	<input type="text"/>	Datum nastanka zapisa	<input type="text"/>
Obitelj	<input type="text"/>	Nadležni CZSS:	MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH
Tip posvojenja	<input type="text"/>		
Namjera posvojenja	☐		

▼ Muž:

Ime	<input type="text"/>	Datum rođenja	<input type="text"/>
Prezime	<input type="text"/>	OIB	<input type="text"/>
Zanimanje	<input type="text"/>	Stupanj obrazovanja	<input type="text"/>
Broj biološke djece	<input type="text" value="0"/>	Broj posvojene djece	<input type="text" value="0"/>
Email:	<input type="text"/>	Telefon:	<input type="text"/>
Adresa:	<input type="text"/>	Stranac:	☐

▼ Žena:

Ime	<input type="text"/>	Datum rođenja	<input type="text"/>
Prezime	<input type="text"/>	OIB	<input type="text"/>
Zanimanje	<input type="text"/>	Stupanj obrazovanja	<input type="text"/>
Broj biološke djece	<input type="text" value="0"/>	Broj posvojene djece	<input type="text" value="0"/>
Email:	<input type="text"/>	Telefon - kućni:	<input type="text"/>
Adresa:	<input type="text"/>	Stranac:	☐

▼ Osobine djeteta kojima daju prednost:

Spol djeteta	<input type="text"/>	Nacionalnost djeteta:	<input type="text"/>
Dob djeteta	<input type="text"/>	Želja za posvajanjem braće/sestara	<input type="text"/>
Zdravstveni status djeteta	<input type="text"/>	Ranije odbili posvojenja	<input type="text"/>

HR 9:52 12.4.2016.

Posvojitelji

[Prekid izmjene](#)[Snimi](#)[Zatvori](#)

▼ Osnovni podaci o posvojitelju:

Datum zaprimanja	<input type="text" value="03.09.2013"/> 	Datum nastanka zapisa	<input type="text" value="03.09.2013"/>
Obitelj	<input type="text"/>	Nadležni CZSS:	<input type="text"/>
Tip posvojenja	<input type="text" value="Bračni par"/> ▼		
Namjera posvojenja	☒		

► Muž:

► Žena:

▼ Osobine djeteta kojima daju prednost:

Spol djeteta	<input type="text" value="MUŠKO"/> ▼	Nacionalnost djeteta:	<input type="text" value="Bitno"/> ▼
Dob djeteta	<input type="text" value="0 do 14 godina"/> ▼	Želja za posvajanjem braće/sestara	<input type="text" value="Ne"/> ▼
Datum zaprimanja	<input type="text" value="Zdravo"/> ▼	Ranije odbili posvojenja	<input type="text" value="Ne"/> ▼

▼ Mišljenja o posvojiteljima:

	Datum mišljenja	Mišljenje	Opis mišljenja
 	12.12.2013	Pozitivno	žele zdravo muško dijete u dobi od 8 do 12 godina

[Dodaj novi](#)

Registar potencijalnih posvojitelja

Posvojitelji

Obitelj	<input type="text"/>
Ime posvojitelja	<input type="text"/>
Prezime posvojitelja	<input type="text"/>
Ime posvojiteljice	<input type="text"/>
Prezime posvojiteljice	<input type="text"/>
Tip posvojenja	<input type="text"/> ▼
Namjera posvojenja	<input type="text"/> ▼
Ima djece	<input type="text"/> ▼
Nadležni centar	<input type="text"/> ▼
Posvojitelji daju značaj osobinama:	
Spol djeteta	<input type="text"/> ▼
Dob djeteta	<input type="text"/> ▼
Zdravstveno stanje	<input type="text"/> ▼
Nacionalnost djeteta	<input type="text"/> ▼
Posvajanje braće/sestara	<input type="text"/> ▼
Odbijali ranije posvojenja	<input type="text"/> ▼

Traži

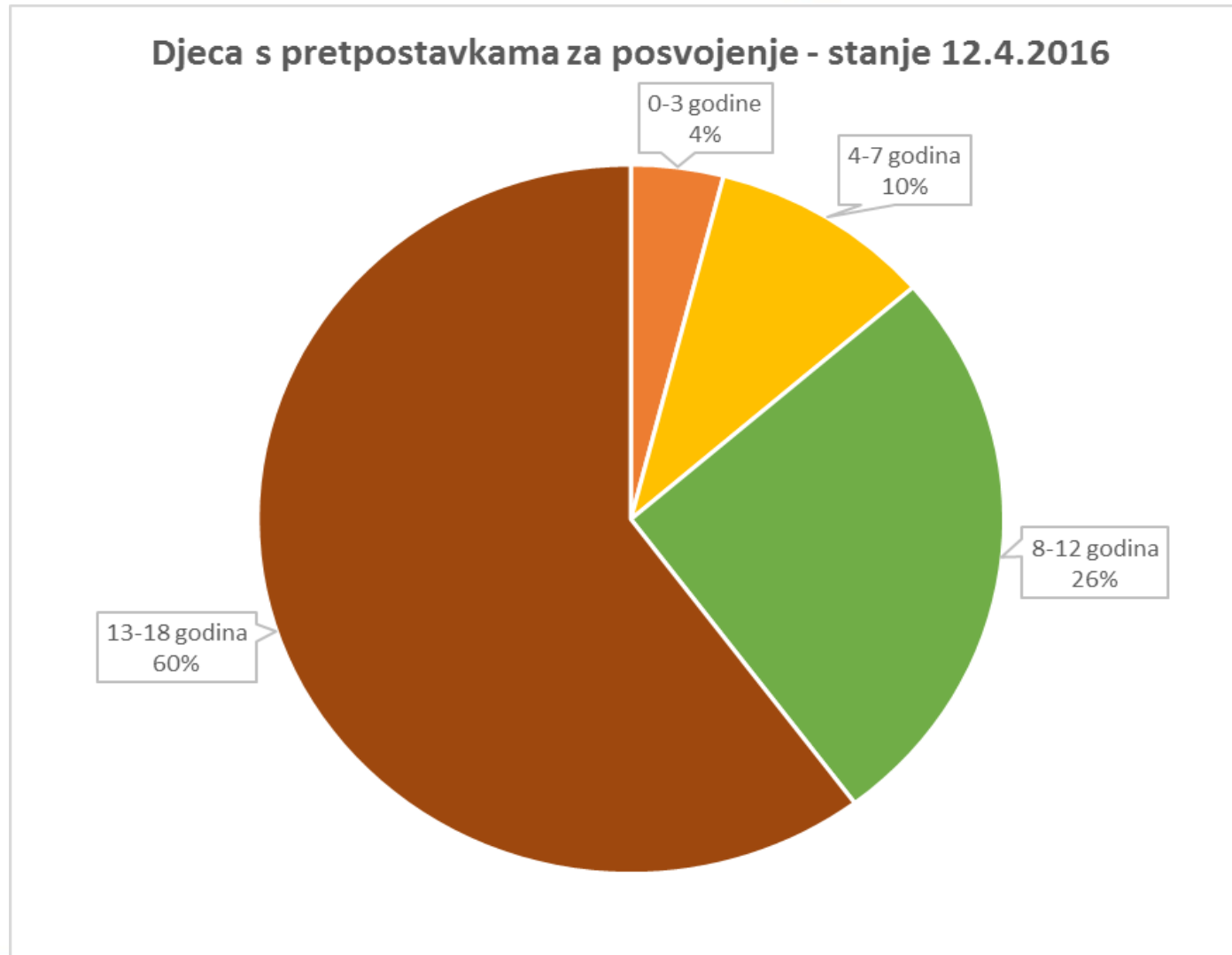
Upis novog posvojitelja

Djeca sa pretpostavkama za posvojenje

- analizom podataka o djeci koja imaju pretpostavke za posvojenje trenutno je u RH 425 djece sa pretpostavkama za posvojenje. Od tog broja 117 djece je u dobi nižoj od 10 godina. Djece u dobi do 3 godine je 17. Od njih 17, samo 6 djece je urednog zdravstvenog stanja, ostala djeca imaju teže zdravstvene poteškoće npr., down sindrom, zaostajanje u razvoju, rak
- oko 60 % od ukupnog broja ima teže ili teške zdravstvene poteškoće
- nije ni posvojenje za svu djecu u registru najbolji oblik skrbi
- neka od ove djece žive sa srodnicima, neka i ne žele biti posvojena

Djeca s pretpostavkama za posvojenje - stanje 12.4.2016 – ukupno 425

Priprema djeteta i ostvarivanje osobnih odnosa prije zasnivanja posvojenja

- CSS prije donošenja rješenja priprema dijete za posvojenje te omogućava najprikladnijem potencijalnom posvojitelju ostvarivanje osobnih odnosa (radi procjene hoće li zasnivanje posvojenja biti u skladu s dobrobiti djeteta) nakon što su roditelji, odnosno skrbnik dali pristanak za posvojenje (*iznimno* i bez pristanka ako je pokrenut postupak pred sudom radi donošenja rješenja koje nadomješta pristanak roditelja, odnosno skrbnika za posvojenje)
- za vrijeme trajanja ostvarivanja osobnih odnosa najprikladniji potencijalni posvojitelj ima pravo, dužnost i odgovornost svakodnevno se skrbiti o djetetu, a CSS će osigurati obitelji posvojitelja stručnu pomoć i potporu te će procjenjivati budući odnos djeteta i posvojitelja

Zasnivanje posvojenja i pravni učinci

- posvojenje je zasnovano kad rješenje o posvojenju postane *pravomoćno* - dostavlja se matičaru (novi temeljni upis činjenice rođenja (na temelju starog upisa više se ne izdaju isprave), novih osobnih podataka djeteta (OIB), posvojitelji se upisuju kao roditelji) i CSS-u prebivališta, odnosno boravišta posvojitelja
- nije dopušteno osporavanje ni utvrđivanje majčinstva ili očinstva
- posvojitelji određuju osobno ime, a mogu odrediti i nacionalnost posvojeniku (pristanak posvojenika starijeg od 12 g.)
- posvojenik dobiva zajedničko prezime posvojitelja, a može zadržati svoje ime i prezime, ili dodati prezime posvojitelja (ako je to u interesu djeteta)

Pravni učinci posvojenja

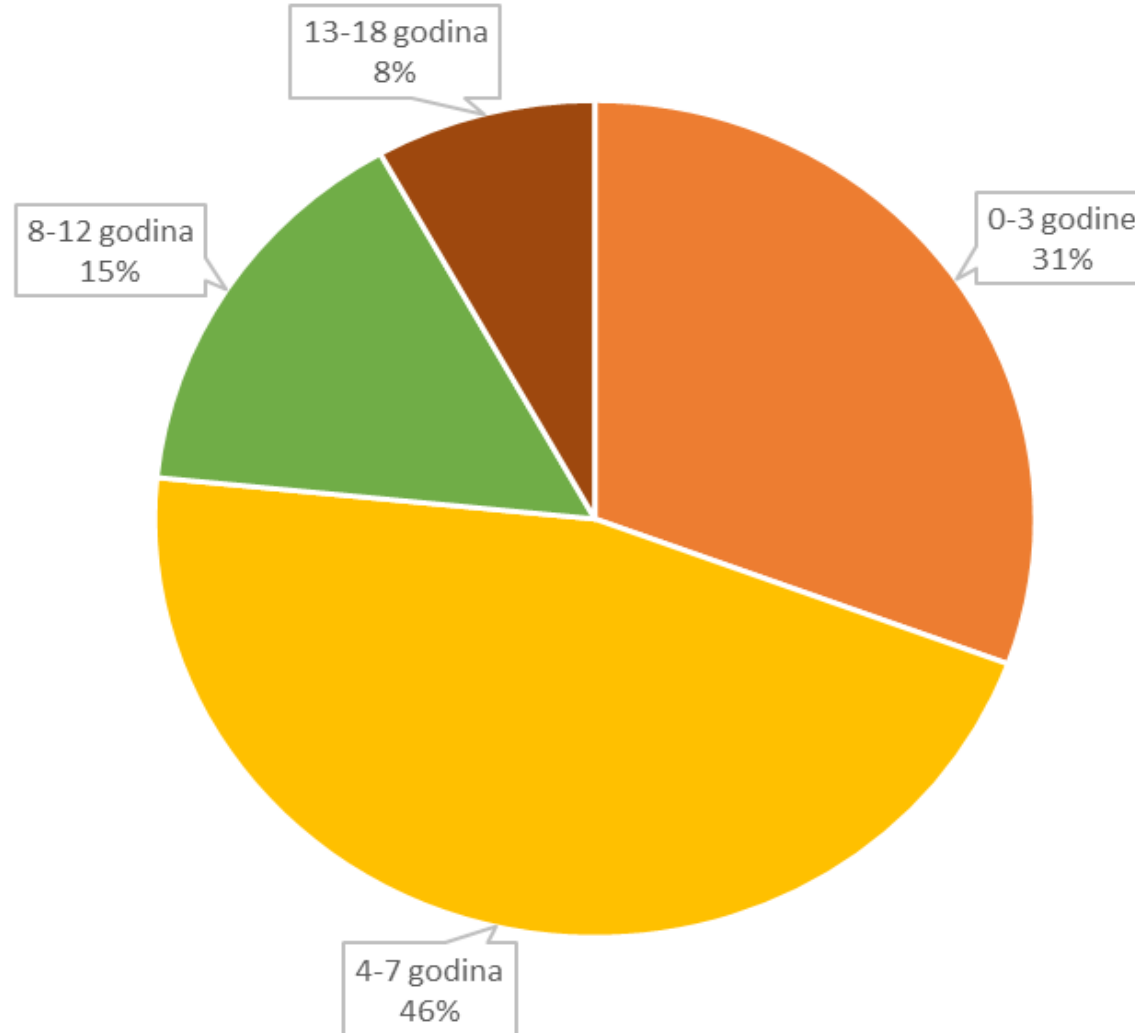
- prestaju međusobna prava i dužnosti posvojenika i njegovih krvnih srodnika (osim ako posvoji bračni ili izvanbračni drug roditelja djeteta)
- posvojenik i njegovi potomci stječu pravo nasljeđivanja posvojitelja, njegovih krvnih srodnika i srodnika po posvojenju
- posvojitelj i njegovi krvni srodnici te srodnici po posvojenju stječu pravo nasljeđivanja posvojenika i njegovih potomaka
- prestaje pravo nasljeđivanja posvojenika prema njegovim roditeljima i drugim krvnim srođnicima, osim prema roditelju koji je u braku, odnosno izvanbračnoj zajednici s posvojiteljem te prema krvnim srođnicima i srođnicima po posvojenju toga roditelja

Nakon zasnivanja posvojenja

- CSS je dužan djetetu i posvojitelju osigurati potrebnu *savjetodavnu pomoć i potporu*
- CSS mjesta prebivališta, odnosno boravišta posvojitelja dužan je na zahtjev CSS koji je donio rješenje o zasnivanju posvojenja *pratiti prilagodbu djeteta* u posvojiteljskoj obitelji te nakon isteka roka od 6 mjeseci od dana zasnivanja posvojenja o tome sastaviti izvješće
- podaci o posvojenju su **službena tajna** (uvid u spise i maticu rođenih dopustit će se punoljetnom posvojeniku (maloljetnom - ako CSS utvrdi da je to u njegovu interesu), posvojitelju i roditelju koji je dao pristanak da dijete posvoji njemu poznati posvojitelj, odnosno bračni ili izvanbračni drug roditelja djeteta; bližim krvnim srođnicima posvojenika dopustit će se uvid u spise ako CSS pribavi pristanak punoljetnoga posvojenika)

Posvojeno djece u 2015 – ukupno 111

Posvojeno djece u 2015.

Hvala na pažnji